

Категорія справи № 712/8731/19: Цивільні справи (з 01.01.2019); Справи позовного провадження; Справи у спорах, що виникають із правочинів, зокрема договорів (крім категорій 301000000-303000000), з них; страхування, з них; позики, кредиту, банківського вкладу, з них.

Надіслано судом: 28.01.2020. Зареєстровано: 29.01.2020. Оприлюднено: 30.01.2020.

Дата набрання законної сили: 28.01.2020

Номер судового провадження: 22-ц/821/170/20

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

28 січня 2020 року

Справа № 712/8731/19Провадження № 22-ц/821/170/20Категорія: 304090000

Черкаський апеляційний суд в складі колегії суддів:

головуючої: Карпенко О.В.

суддів: Єльцова В.О., Нерушак Л.В.

за участю секретаря: Винник І.М.

учасники справи:

позивач: ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів»

відповідач: ОСОБА_1

розглянувши у порядку спрощеного провадження апеляційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» на рішення Соснівського районного суду м. Черкаси від 18 листопада 2019 року у справі за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» до ОСОБА_1 про стягнення заборгованості,

в с т а н о в и в :

Короткий зміст позовних вимог

02 липня 2019 року ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» звернулось до Соснівського районного суду м. Черкаси із позовом до ОСОБА_1 про стягнення заборгованості, посилаючись в обґрунтування заявленого позову на те, що 14 червня 2013 року між ПАТ «АКТАБАНК» та ОСОБА_1 було укладено кредитний договір за № 0861691301/Т/972135.

23 березня 2018 року між ПАТ «АКТАБАНК» та ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» було укладено Договір відступлення права вимоги № 2, відповідно до умов якого ПАТ «АКТАБАНК» відступає шляхом продажу ТОВ «Фінансова

компанія «Європейська агенція з повернення боргів» належні банку, а ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» набуває у обсязі та на умовах, визначених цим договором права вимоги Банку до позичальників, заставодавців та поручителів, зазначених у Додатку № 1 до цього договору, в тому числі і до відповідача ОСОБА_1.

Відповідно до Додатку № 1 до Договору відступлення права вимоги, реєстру договорів, права вимоги, за якими відступаються, та боржників за такими договорами ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» набуло право грошової вимоги до ОСОБА_1 за кредитним договором № 0861691301/Т/972135 від 14 червня 2013 року в сумі 43241,00 грн.; вказана сума заборгованості складається з наступного: 18889,00 грн. - заборгованість за основним боргом, 3,00 грн. - заборгованість за процентами, 20149,00 грн. - заборгованість за комісією, 4200,00 грн. штрафи, пеня.

Товариство вказує, що всупереч умовам кредитного договору, незважаючи на повідомлення, відповідач не виконав взяті на себе в добровільному порядку зобов'язання по поверненню грошових коштів. Після відступлення ПАТ «АКТАБАНК» права грошової вимоги ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» до відповідача, останнім заборгованість не погашена, що змусило позивача звертатися із відповідним позовом до Соснівського райсуду м. Черкаси.

Посилаючись на викладене, ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» просило суд постановити рішення, яким стягнути з ОСОБА_1 на користь ТОВ «ФК «Європейська агенція з повернення боргів» заборгованість за кредитним договором № 0861691301/Т/972135 від 14 червня 2013 року у загальному розмірі 43241,00 грн. та понесені судові витрати в сумі 1921,00 грн.

Короткий зміст рішення суду першої інстанції

Рішенням Соснівського районного суду м. Черкаси від 18 листопада 2019 року у задоволенні позовних вимог ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» - відмовлено.

Рішення суду першої інстанції, зокрема, мотивоване тим, що оскільки позивачем не надано до суду доказів, які б доводили законність заявлених позовних вимог, суд позбавлений можливості перевірити обставини, викладені у позовній заяві, на які позивач посилається як на підставу своїх вимог, а тому відсутні підстави для їх задоволення.

Крім того, суд першої інстанції зазначив, що позивач пропустив строки звернення до суду за захистом порушеного права, про що зроблено відповідачем ОСОБА_1 відповідну заяву, а тому наявні підстави для відмови в позові у зв'язку зі спливом строків позовної давності при недоведеності позивачем поважності причин його пропуску.

Короткий зміст вимог апеляційної скарги

В апеляційній скарзі, поданій 17 грудня 2019 року, генеральний директор ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів», вважаючи оскаржуване рішення необґрунтованим, таким що ухвалене із порушенням норм матеріального і процесуального права, при недостатньо повному з'ясуванні всіх обставин справи, просив суд скасувати рішення Соснівського районного суду м. Черкаси від 18 листопада 2019 року та ухвалити нове рішення, яким позовні вимоги ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» задовольнитив повному обсязі, а також вирішити питання щодо розподілу понесених позивачем судових витрат по справі.

Аргументи учасників справи

Доводи особи, яка подала апеляційну скаргу

Апеляційна скарга, зокрема, мотивована тим, що судом першої інстанції при ухваленні оскаржуваного рішення про відмову в задоволенні позовних вимог ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів»у зв'язку зі спливом строків позовної давності не було прийнято до уваги, що відповідно до умов кредитного договору № 0861691301/Т/972135 від 14 червня 2013 року термін позовної давності по вимогам стягнення кредиту, процентів за користування кредитом, пені та/або штрафів встановлено тривалістю десять років.

Тому, з врахуванням норм чинного законодавства, відповідно до яких позовна давність, встановлена законом, може бути збільшена за домовленістю сторін, висновки суду першої інстанції про пропуск позивачем строку позовної давності є необґрунтованими та такими, що суперечать наявним матеріалам справи.

Відзив на апеляційну скаргу.

03 січня 2020 року на адресу Черкаського апеляційного суду від ОСОБА_1 надійшов відзив на апеляційну скаргу ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів», в якому ОСОБА_1 просить суд відмовити у задоволенні апеляційної скарги, обґрунтовуючи тим, що судом першої інстанції повно та всебічно досліджено всі обставини справи і зроблено вірний висновок про відмову в позові у зв'язку із пропуском позивачем строку позовної давності.

На відзив ОСОБА_1 ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів»надала відповідь.

Фактичні обставини справи

14 червня 2013 року між ПАТ «АКТАБАНК» та ОСОБА_1 було укладено кредитний договір № 0861691301/Т/972135, згідно якого відповідач отримав кошти в розмірі 20000,00 грн. на споживчі потреби з кінцевою датою повернення 13 червня 2016 року. (а.с. 5-6)

23 березня 2018 року між ПАТ «АКТАБАНК» та ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» було укладено Договір відступлення права вимоги № 2, відповідно до умов якого ПАТ «АКТАБАНК» відступає шляхом продажу ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» належні банку, а ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» набуває у обов'язі та на умовах, визначених цим договором права вимоги банку до позичальників, заставодавців та поручителів, зазначених у Додатку № 1 до цього договору. (а.с. 21-22)

Відповідно до Додатку № 1 до Договору відступлення права вимоги, реєстру договорів, права вимоги, за якими відступаються, та боржників за такими договорами ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» набуло права грошової вимоги до відповідача ОСОБА_1 за кредитним договором № 0861691301/Т/972135 від 14 червня 2013 року. (а.с.23)

На виконання умов договору відступлення права вимоги, згідно вимог ст. ст. 512 - 514, 516 ЦК України, на адресу відповідача, зазначену в кредитному договорі, від імені ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» було направлено повідомлення про відступлення права вимоги заборгованості по кредитному договору та включення персональних даних до бази персональних даних. (а.с. 18)

Згідно з умовами кредитного договору № 0861691301/Т/972135 від 14 червня 2013 року, укладеному між ПАТ «АКТАБАНК» та ОСОБА_1, позичальник зобов'язувався повернути кредит, сплатити проценти за користування ним та виконати інші зобов'язання в повному обсязі у строки і на умовах, передбачених договором.

Згідно поданого позивачем розрахунку за вищевказаним кредитним договором заборгованість ОСОБА_1, яка виникла внаслідок невиконання позичальником його умов, за період з 23 березня 2018 року по 31 травня 2019 року становить 43241,00 грн. і складається з наступного: 18889,00 грн. - заборгованість за основним боргом, 3,00 грн. - заборгованість за процентами, 20149,00 грн. - заборгованість за комісією, 4200,00 грн. штрафи, пеня.

Позиція Черкаського апеляційного суду

Відповідно до пункту 8 розділу XIII «Перехідні положення» ЦПК України до утворення апеляційних судів в апеляційних округах їхні повноваження здійснюють апеляційні суди, у межах територіальної юрисдикції яких перебуває місцевий суд, який ухвалив судові рішення, що оскаржується.

Згідно зі ст. 129 Конституції України однією з основних засад судочинства є забезпечення апеляційного оскарження рішення суду, а відповідно до ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод таке конституційне право повинно бути забезпечене судовими процедурами, які повинні бути справедливими.

Відповідно до ч. 1 ст. 368 ЦПК України справа розглядається судом апеляційної інстанції за правилами, встановленими для розгляду справи в порядку спрощеного провадження, з особливостями, встановленими цією главою.

Заслухавши доповідь судді-доповідача, перевіrivши законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги, апеляційний суд дійшов висновку, що апеляційна скарга ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» підлягає до задоволення, виходячи з наступного.

Мотиви, з яких виходить Апеляційний суд, та застосовані норми права

Суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними в ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги. Суд апеляційної інстанції досліджує докази, що стосуються фактів, на які учасники справи посилаються в апеляційній скарзі та (або) відзиві на неї. (ч.1 та ч. 2 ст. 367 ЦПК України).

Відповідно до положень статті 1054 ЦК України за кредитним договором банк або інша фінансова установа (кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (кредит) позичальникові у розмірах та на умовах, встановлених договором, а позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти (частина перша статті 1048 ЦК України).

Договір є обов'язковим для виконання сторонами (стаття 629 ЦК України).

Згідно з положеннями ст.ст. 526, 530, 610, 612 ЦК України зобов'язання повинні виконуватись належним чином, у встановлений термін, відповідно до умов договору та вимог чинного законодавства.

Порушенням зобов'язання є його невиконання або виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання). Згідно зі ст. 4 Закону України «Про фінансові

послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» до фінансових послуг належать операції з факторингу.

Першою та третьою частинами статті 512 ЦК України передбачено, що кредитор у зобов'язанні може бути замінений іншою особою внаслідок, зокрема передання ним своїх прав іншій особі за правочином (відступлення права вимоги). Кредитор у зобов'язанні не може бути замінений, якщо це встановлено договором або законом.

Статтею 514 ЦК України передбачено, що до нового кредитора переходять права первісного кредитора у зобов'язанні в обсязі і на умовах, що існували на момент переходу цих прав, якщо інше не встановлено договором або законом.

Судом встановлено, що 14 червня 2013 року між ПАТ «АКТАБАНК» та ОСОБА_1 було укладено кредитний договір № 0861691301/Т/972135.

23 березня 2018 року між ПАТ «АКТАБАНК» та ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» було укладено Договір відступлення права вимоги № 2, відповідно до умов якого ПАТ «АКТАБАНК» відступає шляхом продажу ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» належні банку, а ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» набуває у обсязі та на умовах, визначених цим договором права вимоги банку до позичальників, заставодавців та поручителів, зазначених у Додатку № 1 до цього договору. (а.с. 21-22)

Згідно пункту 2.1. вказаного договору перехід від первісного кредитора до нового кредитора прав вимоги заборгованості до боржників відбувається в момент отримання новим кредитором реєстру боржників згідно Додатку № 1, після чого новий кредитор стає кредитором по відношенню до боржників стосовно заборгованостей та набуває відповідні права вимоги (п. 2.2.).

Таким чином, ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» набуло право грошової вимоги за кредитним договором № 0861691301/Т/972135 від 14 червня 2013 року до позичальника ОСОБА_1 .

Як вбачається з наданого позивачем розрахунку за кредитним договором № 0861691301/Т/972135 від 14 червня 2013 року загальна сума заборгованості - 43 241,00 грн. ., яка складається із наступного: 18889,00 грн. - заборгованість за основним боргом, 3,00 грн. - заборгованість за процентами, 20149,00 грн. - заборгованість за комісією, 4200,00 грн. штрафи, пеня.

Оскільки ОСОБА_1 на адресу суду не було надано об'єктивних, переконливих доказів, які б спростовували наявність існуючої заборгованості, або її конкретний розмір, суд вважає, що вимоги ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» є аргументованими і такими, що підлягають до задоволення.

Апеляційний суд не може погодитися із висновками суду першої інстанції про відмову в задоволенні заявлених ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» позовних вимог у зв'язку зі спливом строків позовної давності, оскільки вказаний висновок суперечить наявним матеріалам справи та вимогам чинного законодавства.

Відповідно до вимог ст. 256 ЦК України позовна давність - це строк, у межах якого особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу.

Загальна позовна давність ст. 257 ЦК України встановлюється тривалістю у три роки. Для окремих видів вимог законом може встановлюватися спеціальна позовна давність: скорочена

або більш тривала порівняно із загальною позовною давністю.

Частиною 2 ст. 258 ЦК України позовна давність в один рік застосовується, зокрема, до вимог про стягнення неустойки (штрафу, пені).

Цивільне законодавство чітко визначило позицію щодо зміни тривалості позовної давності.

Так нормою ст. 259 ЦК України передбачено, що позовна давність, встановлена законом, може бути збільшена за домовленістю сторін. Договір про збільшення позовної давності укладається у письмовій формі.

Згідно із частинами першою, другою статті 207 ЦК України правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах, у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони. Правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо він підписаний його стороною (сторонами).

Як вбачається з наявних матеріалів справи, а саме п.5.3 кредитного договору за № 0861691301/Т/972135 від 14 червня 2013 року, укладеного між ПАТ «АКТАБАНК» та ОСОБА_1, сторони договору домовилися, що термін позовної давності по вимогах про стягнення кредиту, процентів за користування кредитом, комісії, пені та/або штрафів встановлюється сторонами тривалістю у 10 (десять) років.

Позичальник ОСОБА_1 підписанням цього договору засвідчив прийняття всіх істотних умов кредитного договору, в тому числі і тих, що стосуються збільшеного строку позовної давності.

Враховуючи вищенаведене, висновки суду першої інстанції щодо спливу строків позовної давності стосовно вимог ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» про стягнення заборгованості, яка виникла внаслідок невиконання ОСОБА_1 умов кредитного договору за № 0861691301/Т/972135 від 14 червня 2013 року, є помилковими.

Відповідно до положень ст. 376 ЦПК України підставами для скасування судового рішення повністю або частково та ухвалення нового рішення у відповідній частині або зміни судового рішення є: 1) неповне з'ясування обставин, що мають значення для справи; 2) недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд першої інстанції визнав встановленими; 3) невідповідність висновків, викладених у рішенні суду першої інстанції, обставинам справи; 4) порушення норм процесуального права або неправильне застосування норм матеріального права.

З урахуванням наведеного, апеляційний суд приходить до висновку, що подана ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» апеляційна скарга підлягає до задоволення, рішення суду першої інстанції підлягає скасуванню із ухваленням нового рішення про задоволення позовних вимог ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» до ОСОБА_1 про стягнення заборгованості.

Також, відповідно до вимог п.13 ст.141 ЦПК України, суд апеляційної інстанції вирішує питання про розподіл судових витрат у разі зміни рішення або ухвалення нового судового рішення.

У зв'язку із чим, із відповідача ОСОБА_1 підлягають стягненню на користь ТОВ «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» понесені позивачем судові витрати, а саме судовий збір за подання позовної заяви (1921,00 грн.) та апеляційної скарги (2881,50 грн.), загальна сума яких становить 4802,50 грн.

Керуючись ст.ст. 141, 268, 367, 368, 374, 376, 381, 382, 383, 384 ЦПК України, апеляційний суд

-

п о с т а н о в и в :

Апеляційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів»- задовольнити.

Рішення Соснівського районного суду м. Черкаси від 18 листопада 2019 року у справі за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» до ОСОБА_1 про стягнення заборгованості- скасувати.

Постановити нове рішення, яким позовні вимоги Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» до ОСОБА_1 про стягнення заборгованості- задовольнити.

Стягнути із ОСОБА_1 (ІНФОРМАЦІЯ_1 , іпн. НОМЕР_1 , зареєстр. АДРЕСА_1) на користь Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів» (01032, м. Київ, вул. Симона Петлюри, 30, код ЄДРПОУ 35625014, р\р НОМЕР_2 в ПАТ «ТАС Комбанк», МФО 339500) заборгованість за кредитним договором № 0861691301/Т/972135 від 14 червня 2013 рокуу загальній сумі 43 241,00 грн., яка складається з наступного: 18889,00 грн. - заборгованість за основним боргом; 3,00 грн. - заборгованість за процентами; 20149,00 грн. - заборгованість за комісією; 4200,00 грн. штрафи, пеня.

Стягнути із ОСОБА_1 (ІНФОРМАЦІЯ_1 , іпн. НОМЕР_1 , зареєстр. АДРЕСА_1) на користь Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Європейська агенція з повернення боргів»(01032, м. Київ, вул. Симона Петлюри, 30, код ЄДРПОУ 35625014, р\р НОМЕР_2 в ПАТ «ТАС Комбанк», МФО 339500) витрати по сплаті судового збору в сумі 4802,50 грн.

Постанова суду апеляційної інстанції набирає законної сили з дня її прийняття та може бути оскаржена до Верховного Суду протягом тридцяти днів з дня складання повного судового рішення, в порядку та за умов, визначених ЦПК України.

Головуюча **О.В. Карпенко**

Судді **В.О. Єльцов**

Л.В. Нерушак